

## บทเรียนการน้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

ดิฉันนางสุวรรณพร บาลโสง ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก ดิฉันได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการทำการเกษตรที่บ้าน การทำการเกษตรเราต้องมีใจรัก เราถึงจะมีความสุขกับการได้ลงมือทำสิ่งนั้น ที่สำคัญต้องมีความขยัน ความอดทน ต้องแสวงหาข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้รู้ทันความเปลี่ยนแปลงของอนาคต โดยดิฉันได้หาความรู้จากเพจทางการเกษตรที่หลากหลาย นำความรู้ที่ได้ ไปบริหารจัดการพื้นที่ตนเอง พื้นที่ของเรา มีประมาณ 5 ไร่ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกขุดสระประมาณ 1 ไร่ ปลูกไม้ผลหลายชนิดอีกประมาณ 1 ไร่ อีก 3 ไร่ ปลูกมะพร้าวน้ำหอม ช่วงแรกเราเริ่มจากการสำรวจพื้นที่ ความลาดเอียง ดูสภาพดิน และที่สำคัญของการทำการเกษตรคือต้องมีแหล่งน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ของเรา ไม่มีแหล่งน้ำ เราจำเป็น ต้องขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ ขุดคลองไส้ไก่ สำหรับตักน้ำฝนที่ไหลตามถนนสวน เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำให้ได้มากที่สุด เจาะบาดาลทำโซลาเซลล์ เพื่อป้องกันภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เสร็จแล้วศึกษาข้อมูลพืชที่จะนำมาปลูก หาพืชที่ปลูกแล้วดูแลได้ง่าย เหมาะกับตัวเราซึ่งมีเวลาไม่มากนักในการดูแลสวน เราตกลงที่จะปลูกมะพร้าวน้ำหอม ในพื้นที่ประมาณ 3 ไร่

ตลอดระยะเวลาที่ปลูกถึงตอนนี้เป็นเวลา 4 ปีแล้ว เราต้องดูแลเอาใจใส่ หมั่นเดินตรวจตราแมลงและศัตรูของมะพร้าว จำพวกด้วง 2 - 3 วันต้องเดินสำรวจ การจัดการก้านมะพร้าวที่แห้งช่วงแรกเราใช้วิธีการ ตัดเป็นชิ้นแล้วทิ้งในร่องน้ำ ในสวนหรือตามโคนมะพร้าว ทำให้เกิดปัญหาในการตัดหญ้าและมีสัตว์ที่มีพิษ และด้วงมาอยู่อาศัย เลยเปลี่ยนเป็นการเผาใส่ถัง 200 ลิตร เอ้าที่ได้นำไปผสม กับหญ้าสด หรือปุ๋ยคอกเพื่อทำปุ๋ยหมัก ที่สวนจะไม่เคยใช้ยาฆ่าหญ้า ชาวบ้าน จึงมักจะขอเข้าไปตัดให้เร็ว ควบเป็นประจำ ถ้าช่วงไหนที่เราตัดเอง หญ้าที่ตัด ส่วนหนึ่งเราจะทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง ปุ๋ยที่ใช้ในสวน เราจะใช้ปุ๋ยคอกหมักเอง เป็นส่วนใหญ่ เพื่อลดต้นทุน หรือถ้าจำเป็นต้องซื้อเราก็ซื้อผลิตภัณฑ์จากชาวบ้าน ที่เขาทำปุ๋ยหมักใช้เอง เป็นการอุดหนุนสินค้าในชุมชน บางครั้งหญ้าที่ตัดเราก็จะเอา ไปเป็นอาหารให้ปลา อาหารปลาจะเป็นพวกพืชผักที่ปลูกในสวน เช่น ผักผงชูรส (คะน้าแม่คชโก) กัลฉ่าย โดยนำสวนของตน ใบ ปลีกกล้วย ปลาในสระ เราตกขึ้นมา พอกิน หรือแจกจ่ายญาติพี่น้อง มีเทศกาลสำคัญก็ไปหว่านปลามาทำอาหาร ในหมู่บ้าน

ตอนนี้ไม้ผลที่เราปลูกเริ่มให้ผลผลิตบ้างแล้ว เช่น มะพร้าว มะยงชิด มะม่วงหาวมะนาวโห่ ขนุน ส้มโอ บางส่วนเรานำมาแปรรูปไว้เก็บไว้เพื่อรับประทาน หรือแจกจ่ายให้กับเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ บางส่วนออกจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว บางส่วนไว้ร่วมงานบุญในหมู่บ้าน สุดท้ายนี้สวนแสนสุขใจ ใครไปเยือน ทุกคนก็จะมีแต่ความสุขใจ สุขใจที่ได้ชมบรรยากาศ สุขที่ได้พักผ่อนหย่อนใจ ได้ชิม ผลไม้สดๆจากสวน และเราก็สุขใจที่ได้เอื้อเฟื้อแบ่งปันกับทุกคน



# ถอดบทเรียน 2 : 3 : 4 นางสุวรรณาพร บาลโส

## ความรู้

1. แปลงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. การทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณี
3. การศึกษาหาความรู้การดูแลสวน
4. การนำเรื่องศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ
5. การปรับปรุงผลิตภัณฑ์การเกษตร

## คุณธรรม

1. ความซื่อสัตย์
2. ความอดทน

## ความพอประมาณ

1. นำสวนปริมาณตามแรงงานที่ครอบครัวมี
2. ทำพอใช้ ทำพอขาย
3. การแบ่งเวลาในการทำงาน การนำสวนให้เหมาะสม

## การมีเหตุผล

1. ได้ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างที่ยังมีคุณค่า
2. ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
3. ได้สวนหลังบ้านเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ

## การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

1. การหาความรู้ก่อนลงมือทำ การวางแผนการทำนุบำรุง อนุรักษ์ที่เตรียมพื้นที่ เตรียมดิน เตรียมอุปกรณ์ เตรียมแรงให้พร้อม
2. การใช้พลังงานสะอาด โซลาร์เซลล์ ลมพัดพา: ลมพัดพาใช้กังหัน

## มิติด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

1. ได้มีรายได้ตามฤดูกาล
2. ได้ปลูกเป็นอาหาร
3. ได้จัดทำของพรีเมียมสร้างรายได้เพิ่มเติมจากสวน
4. ได้เห็นที่สวนสุขใจ

## มิติด้านสังคม

1. ได้ฝึกการทำงาน
2. ได้หรือทำของภูมิปัญญา
3. ได้มีตลาดจากสวน

## มิติด้านสิ่งแวดล้อม

1. ได้สวนหลังบ้านที่ร่มรื่นสีเขียว ร่มเงาสิ่งแวดล้อม
2. ลดการใช้สารเคมี ร่มเงา ความสะอาด ดิน น้ำ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เลี้ยงปลาโดยวิธีธรรมชาติ

## มิติด้านวัฒนธรรม

1. การแบ่งปันญาติมิตร
2. การสันทนาการภูมิปัญญาด้านการเกษตรปลอดสารพิษ

## พระบรมราโชวาทของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ข้าพเจ้านำมาปฏิบัติ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ มีความพอดี พอเพียง พอควร เป็นที่พึงพอใจทำอะไรให้ล้นเกินพอดี เศรษฐกิจพอเพียงอธิบายอย่างง่ายที่สุด คือ ถ้ากินมาก ก็จุบ ไม่กินหรือกินน้อยก็หิวโหย ทำอะไรให้พอดี แต่ต้องทำอย่างเต็มศักยภาพ ที่แต่ละคนมีอยู่ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ถือแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

"...พอเพียงนี้ความหมายกว้างขวางยิ่งกว่านี้อีก คือคำว่าพอ ก็เพียงพอพอเพียงนี้ดีพอด้วยตนเอง คนเราถ้าหลงในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียงหมายถึงความพอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็คงมีความสุข..."

